

/// OSLO Feitelijke Verenigingen: Business Werkgroep

Datum: 20/04/2020

Business Werkgroep

Locatie: Teams meeting (virtueel)

AANWEZIGEN

- Digitaal Vlaanderen
 - Anthony Van Heymbeeck
 - Michiel De Keyzer
 - Yves Meersmans
 - Sammy Roos
 - Thomas D'Haenens
 - Helen Pype
- Departement Cultuur, Jeugd en Media
 - Michel Hamnrouni
 - Nele Haegemans
 - Johan Daniëls
- Departement Landbouw en Visserij
 - Fien Wijndaele
- Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
 - Luc Moens
- Stad Gent
 - Gudrun De Fauw
 - Danny Naert
 - Nele Matthys
- Sport Vlaanderen
 - Hans Ponnet
 - Brecht De Vos
- Stad Kortrijk
 - Jan Balcaen
- Beerse – LB365
 - Bert De Schepper
- Scouts en Gidsen Vlaanderen
 - Tinus Van Langendonck
- Cultuurloket

- Luana Berghmans
 - Stijn Michielsens
- De Federatie
 - Hannes Renglé
- Formaat – Federatie van Jeugdhuizen
 - Jakob Janssen
- Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk
 - Eva Hambach
- Cipa Schaubroeck
 - Kim Van de Sande
 - Hanne Dekoninck

AGENDA

09u00 – 09u10	Welkom en agenda
09u10 – 09u20	Context
09u20 – 09u40	Introductie OSLO
09u40 – 10u30	Inspiratie: Wat is een feitelijke vereniging?
10u30 – 10u45	Pauze
10u45 – 11u30	Brainstormsessie
11u30 – 11u45	Q&A en volgende stappen

INLEIDING

Het initiatief voor dit standaardisatietraject heeft als doelstelling om een semantisch model op te stellen dat is afgestemd met alle betrokken partijen die gegevens uitwisselen omtrent feitelijke verenigingen (e.g. Vlaamse overheden, lokale besturen, ...).

Dit verslag heeft betrekking tot de OSLO werkgroepen waarin we een semantische standaard voor gegevens van feitelijke verenigingen ontwikkelen. Een semantische standaard maakt het delen en uitwisselen van data tussen verschillende stakeholders gemakkelijker. Elke betrokkene kan de gegevens van de andere direct gebruiken en interpreteren. Dit stimuleert de uitwisseling en het hergebruik van gegevens en vermindert de kost van uitwisseling.

1.1. CONTEXT VERENIGINGSLOKET

We verwijzen naar de slides voor meer informatie.

De Vlaamse Regering wenst een digitaal verenigingsloket op te zetten naar analogie met Mijn Burgerprofiel en het e-Loket voor Ondernemers. Dit loket moet verenigingen (vzw's en feitelijke verenigingen) beter ondersteunen bij hun interacties met overheden en andere dienstverleners op alle niveaus, via een betere digitalisering van (overheids)diensten allerhande. Het Verenigingsloket zal ontwikkeld worden in verschillende trajecten binnen een programma lopende gedurende vier jaar. Hierover zal begin dit jaar verder gecommuniceerd worden.

In een eerste traject, lopende tot eind 2021, wordt ingezet op het ontwikkelen van een datastandaard om in de interactie tussen feitelijke verenigingen en (lokale) overheden eenvormige informatie te kunnen opvragen en uitwisselen. De focus ligt hierbij vooral op identificerende gegevens van een vereniging en haar vertegenwoordigers, bijvoorbeeld in het licht van identificatie en authenticatie voor het leveren van een publieke dienst via een digitaal kanaal. Deze datastandaard zal gedefinieerd worden volgens de methodiek van "Open Standaarden voor Linkende Organisaties" (OSLO).

Gezien de complexiteit van het speelveld, werd eerst een verkennende omgevingsanalyse uitgevoerd. Het resultaat van deze omgevingsanalyse kan u terugvinden op volgende link: <https://data.vlaanderen.be/standaarden/standaard-in-ontwikkeling/applicatieprofielen-feitelijke-verenigingen.html>.

1.2. CONTEXT OSLO: OPEN STANDAARDEN VOOR LINKENDE ORGANISATIES

We verwijzen naar de slides voor meer informatie.

De Vlaamse overheid zet in op eenduidige standaarden voor de uitwisseling van informatie. Het is de bedoeling om zo te zorgen voor meer samenhang en een betere vindbaarheid van data. Op die manier kan iedereen de gegevens makkelijker gebruiken. Met OSLO wordt er concreet ingezet op semantische en technische interoperabiliteit. De vocabularia en applicatieprofielen worden ontwikkeld in co-creatie met Vlaamse administraties, lokale besturen, federale partners, de Europese Commissie en private partners (ondertussen meer dan 4000 bijdragers).

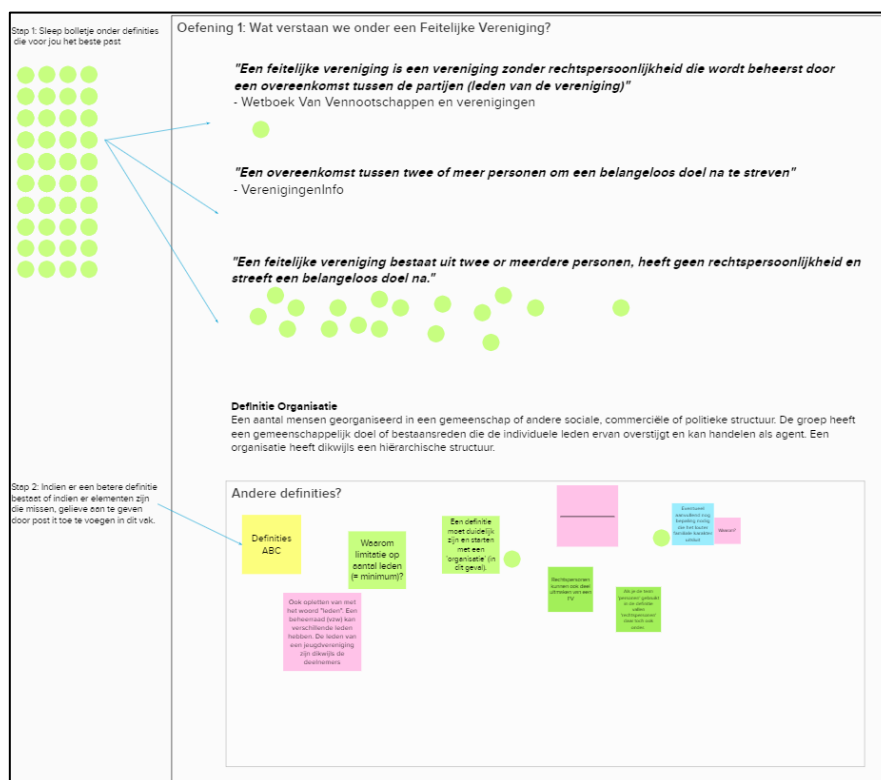
Momenteel zijn er reeds 94 erkende standaarden, 42 kandidaat standaarden en 11 standaarden in ontwikkeling. De standaard voor Feitelijke Verenigingen behoort tot deze laatste categorie.

Meer informatie over OSLO kan hier teruggevonden worden: <https://overheid.vlaanderen.be/oslo-wat-is-oslo> en <https://data.vlaanderen.be/>

2. INSPIRATIE: WAT VERSTAAN WE ONDER EEN FEITELIJKE VERENIGING?

We verwijzen naar de slides voor meer informatie.

Tijdens deze oefening werden drie definities voorgesteld die voortkwamen uit de omgevingsanalyse. De deelnemers konden door het plaatsen van groene stickers aanduiden welke definitie voor hen het meest aansluit bij een feitelijke vereniging. De deelnemers konden aan de hand van virtuele post-it's andere suggesties, opmerkingen of mogelijke aanpassingen omtrent de definities aangeven.

Figuur 1: Weergave van de virtuele flipchart van de inspiratieoefening: Wat verstaan we onder een feitelijke vereniging?

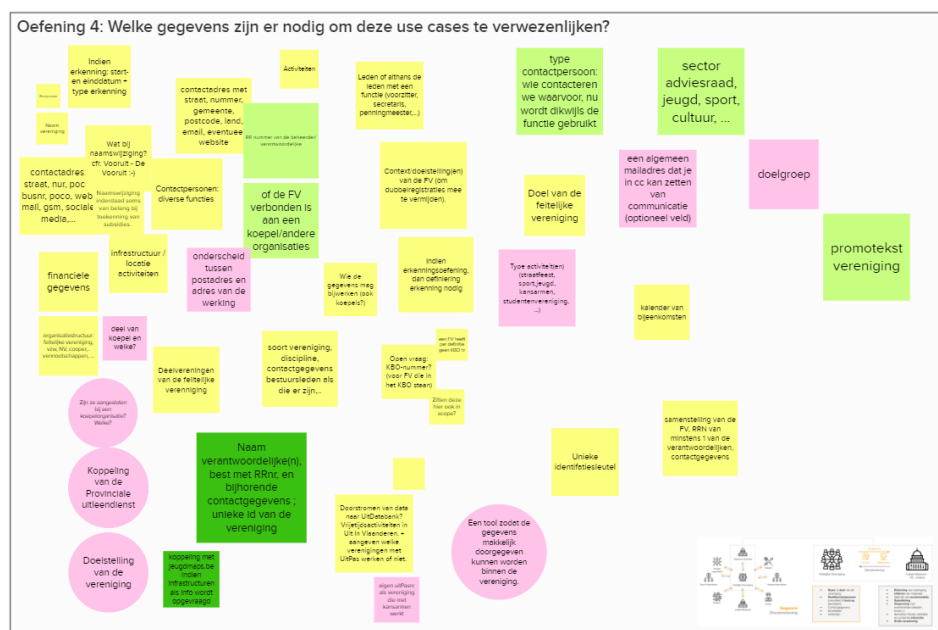
Definitie	Stemmen
Een feitelijke vereniging is een vereniging zonder rechtspersoonlijkheid die wordt beheerst door een overeenkomst tussen de partijen (leden van de vereniging).	1
Een feitelijke vereniging is een overeenkomst tussen twee of meer personen om een belangeloos doel na te streven.	0
Een feitelijke vereniging bestaat uit twee of meerdere personen, heeft geen rechtspersoonlijkheid en streeft een belangeloos doel na.	17

Opmerkingen:

- Waarom limitatie op aantal leden (=minimum)?
- Definitie moet duidelijk zijn en starten met 'een organisatie'.
- Rechtspersonen kunnen ook deel uitmaken van een feitelijke vereniging. Als de term 'personen' gebruikt worden in de definitie vallen 'rechtspersonen' daar ook onder.
- Eventuele aanvulling nodig die het louter familiale karakter uitsluit.

3.2. AANPAK

Use case	prioriteit
Als feitelijke vereniging wil ik mijn gegevens slechts eenmalig kunnen doorgeven.	10
Als feitelijke vereniging wil ik mij eenvoudig kunnen aanmelden met mijn gegevens en als lokale overheid/Vlaamse overheidsinstantie wil ik kunnen verzekeren dat deze aanvrager effectief hiertoe gemachtigd is vanuit deze feitelijke vereniging.	7
Als lokale overheid/Vlaamse overheidsinstantie wil ik identificerende gegevens van feitelijke verenigingen en hun vertegenwoordigers kunnen uitwisselen met belanghebbende diensten.	5
Weten wie er verantwoordelijk is binnen de feitelijke vereniging, ook wanneer er bestuurswijzigingen hebben plaatsgevonden.	7
De mogelijke verbanden (e.g. subsidies, lid van een federatie, koepel ...) en de categorie (e.g. sport, jeugd, cultuur ...) van een feitelijke vereniging kennen.	6
Als overheid wil ik zeker zijn dat de feitelijke vereniging slechts één keer geregistreerd is.	3
Als feitelijke vereniging wil ik weten op welke subsidies wij beroep kunnen doen (op basis van geregistreerde activiteiten)	2
Als lokale overheid/Vlaamse overheidsinstantie wil ik een feitelijke vereniging kunnen erkennen.	3
Als lokale overheid/Vlaamse overheidsinstantie wil ik de feitelijke vereniging een herinnering kunnen sturen om hun gegevens te actualiseren en als feitelijke vereniging wil ik deze herinnering kunnen ontvangen.	4
Als lokale overheid/Vlaamse overheidsinstantie wil ik de feitelijke verenigingen kunnen informeren met betrekking tot regelgeving en beleid	3

Figuur 3: Virtuele flipchart van de gegevensverzameling oefening.

Use case	
Identificering van de feitelijke vereniging	<ul style="list-style-type: none"> - Naam - Eventuele website - Type feitelijke vereniging (e.g. sport, jeugd, cultuur ...) - Discipline - Doel en doelgroep - Algemeen mailadres, gsm-nummer - Samenstelling - Beheerder(s) <ul style="list-style-type: none"> o Contactgegevens (e.g. mailadres, gsm-nummer ...) o Rijksregisternummer o Naam o Adres - Onderscheid postadres en adres van de werking?
Activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> - Type activiteiten (e.g. sport, studentenvereniging, straatfeest ...) - Locatie van de activiteiten - Kalender van bijkomsten/activiteiten
Erkenning	<ul style="list-style-type: none"> - Start en einddatum van de erkenning - Type erkenning <p style="text-align: center;">Definiëring van de erkenning</p>
Financieel	<ul style="list-style-type: none"> - Bankrekeningnummer
Locatie	<ul style="list-style-type: none"> - Adres van de feitelijke vereniging <ul style="list-style-type: none"> o Straat, gemeente, postcode, land - Infrastructuur <p style="text-align: center;">Adres (of locatie) waar de activiteiten plaatsvinden</p>
Organisatorisch	<ul style="list-style-type: none"> - Organisatiestructuur (e.g. fv, vzw, nv, vennootschappen ...) - Aangesloten bij een koepelorganisatie - Welke koepelorganisatie - Bevoegdheden van deze koepelorganisatie - Verbonden aan andere organisaties - Heeft de vereniging deelverenigingen - Lid van adviesraden - Leden met een belangrijke functie (e.g. voorzitter, secretaris, penningmeester ...)

OPMERKINGEN UIT DE WERKGROEP

OPMERKINGEN TIJDENS DE INLEIDING

- Een feitelijke vereniging wordt niet erkent, maar deze krijgen een erkenning of vergunning om een activiteit te mogen uitvoeren. Dus een feitelijke vereniging kan meerdere erkenningen krijgen.
- Contactgegevens is ook een moeilijke. Het moet duidelijk zijn aan wie die contactgegevens toebehoren. (e.g. voorzitter, boekhouder, burgercontact ...)
- Is er afstemming met de federale overheid voorzien?
 - *Er zijn personen van de federale overheid uitgenodigd om deel uit te maken van dit traject.*

OPMERKINGEN TIJDENS DE INSPIRATIE OEFENING

- Wat gebeurt er met een feitelijke vereniging indien er nog maar één persoon overblijft? Stop deze feitelijke vereniging dan met bestaan?
- Weet dat OSLO-Organisatie eigenlijk de facto een doorvertaling is van de Europese (ISA-SEMIC) standaard
- Een fv moet bestaan uit twee of meerdere personen die niet een gemeenschappelijke band hebben (e.g. gezinscontext ...) die rond een bepaald doel die vereniging oprichten.
 - Dus man en vrouw mogen niet samen een feitelijke vereniging oprichten?
 - Voorbeelden in de sportsector waar familiale clubs recht proberen te hebben op subsidies. Elk argument dat er is om zo iets tegen te gaan kan zeker in het belang kan zijn van meerdere beleidsdomeinen.
 - Ik denk niet dat het in de wet is uitgesloten dat in een gezinsverband het verboden is om een feitelijke vereniging te starten. Lokaal kan je hier wel beleidsregels rond opzetten.
- Niet alleen natuurlijke personen maar ook rechtspersonen kunnen lid zijn van een feitelijke vereniging. (e.g. scholengemeenschap binnen onderwijs) Dat betekent dat de vertegenwoordigers van die rechtspersoon, namens deze kunnen optreden in de feitelijke vereniging.
- Waarom ligt de focus op feitelijke verenigingen en worden andere verenigingen (e.g. vzw's ...) niet meegenomen?
 - *Om aanmelding mogelijk te maken voor het verenigingsloket heb je een gegevensbasis nodig. Deze gegevensbasis bestaat voor verenigingen zoals vzw's en dergelijk, maar bestaat vandaag nog niet voor feitelijke verenigingen.*
- Een tijdelijke vereniging, waarbij rechtspersonen zich verenigen om een werk of activiteit uit te voeren zijn ook een feitelijke vereniging. Nemen we dit mee in scope?
 - *We zullen het meenemen, maar niet als belangrijkste focus. Verenigingen met een rechtspersoonlijkheid worden buiten scope gehouden in dit traject.*

OPMERKINGEN TIJDENS DE BRAINSTORMSESSIE

- Wij hebben ooit een feitelijke vereniging opgericht en het grootste probleem was het openen van een bankrekeningnummer bij een bank. Dit was een heel moeilijke aangelegenheid. Je moet eerst enkele zaken voorleggen (e.g. statuten, verslag ...) en op basis daarvan kan je rekening geopend worden. Dan volgt er een controle op bestuurswijzigingen, gemachtigde van de rekening ... Dit is een eerste goede controle op de stabiliteit van de feitelijke vereniging.
 - Bij scoutsgroepen zijn er vaak meerdere bankrekeningen (voor subsidies wordt er dan één rekeningnummer opgegeven)
- Onze scoutsgroepen hebben vaak nog deelgroepen en door deze hiërarchische structuur hebben deze allemaal aparte bankrekeningnummers.
- Als de leden van een feitelijke vereniging afsprekt om de subsidie op het bankrekeningnummer te laten storten van één bepaald lid, is er geen apart bankrekeningnummer nodig van die feitelijke vereniging. De leden van de feitelijke vereniging blijven aansprakelijk bij eventuele voorvallen.
 - Een subsidie voorwaarde kan opleggen dat er een bankrekeningnummer moet zijn (van de feitelijke vereniging of een lid) om aanspraak te mogen maken op de subsidie.
- Het zou handig zijn om een overzicht te hebben van de subsidies die zijn toegekend aan een vereniging. Dit is vooral handig bij een vereniging die we nog niet kennen.
- Er zitten feitelijke verenigingen in het KBO.
 - Dat klopt.
 - Ter info wat we van KBO te horen kregen:
Entiteiten (zoals feitelijke verenigingen) zonder inschrijvingsplicht moeten pas worden ingeschreven in de KBO indien er een bijzondere wetgeving is die deze inschrijving noodzakelijk maakt. Dit is onder andere zo voor buitenlandse entiteiten die een bepaalde toelating of erkenning nodig hebben van een Belgische instantie om hun activiteiten in België te mogen uitvoeren, en entiteiten die in België onderworpen zijn aan de BTW en/of RSZ.
Voor een 'subsidie' wordt er op bovenstaand principe geen uitzondering gemaakt. Indien een entiteit niet onder het toepassingsgebied van artikel III.16 van het Wetboek Economisch Recht (WER) valt, kan deze niet worden opgenomen in de KBO.
- Use case om gegevens te laten doorstromen naar provinciale uitleendienst en anderzijds als basis te gebruiken om bepaalde opvolgingen te doen van verenigingen (e.g. wat hebben we in het verleden al gedaan voor deze vereniging ...)

VOLGENDE STAPPEN

Alle input uit deze werkgroep zal worden verwerkt om een eerste sneuvelmodel van de datastandaard voor te stellen in de volgende werkgroep. Opmerkingen, bevindingen of vragen kunnen steeds worden doorgegeven via [GitHub](#).

Indien u graag zou willen deelnemen aan één van de aankomende werkgroepen, kan u via de volgende [link](#) een overzicht van de workshops terugvinden en u ook inschrijven. De eerste thematische werkgroep is de eerstvolgende werkgroep voor het OSLO-traject en zal plaatsvinden op dinsdag 4 mei 2021 om 13u00 via Microsoft Teams waarvan de link wordt doorgestuurd naar de deelnemers.

(Indien de maatregelen rondom COVID-19 worden opgeschort zal de werkgroep plaatsvinden in één van de gebouwen ter beschikking door de Vlaamse Overheid)